Dreptul de a interoga specialistul Parchetului

Autor: Cosmin Flavius Costaș

În dosarele penale cu elemente de drept fiscal, Parchetul recurge în prezent la serviciile specialiştilor delegaţi de ANAF la Parchete (şi remuneraţi de ANAF). Prin urmare, fără participarea părţilor, procurorul dispune ca aceşti specialişti să efectueze un raport de constatare tehnico-ştiinţifică pentru problemele de natură fiscală puse în discuţie. În acest sens, reamintim faptul că art. 6 par. 3 lit. d) din Convenţie consacră *dreptul de a interoga martorii din proces*. Astfel, în privinţa martorilor propriu-zişi, este neîndoielnic faptul că audierea lor în secret, fără informarea suspectului sau a apărătorului acestuia, contravine exigenţelor convenţionale. Prin urmare, în special în cazul martorilor ale căror depoziţii au un caracter determinant şi care au fost audiaţi de organele de urmărire penală, există o încălcare a art. 6 par. 3 lit. d) din Convenţie[1]. În egală măsură însă, dreptul de a interoga martorii din proces este încălcat şi prin aceea că suspectul sau apărătorii lui nu au posibilitatea de a participa la stabilirea obiectivelor raportului de constatare, de a-l interoga direct pe acest

specialist sau de a formula obiecţiuni la raportul de constatare. Mai mult, din practica Parchetelor rezultă faptul că persoana acuzată nu are nici măcar posibilitatea de a propune o contra-probă, adică realizarea unui raport de expertiză de către un consultant fiscal cu privire la aceleaşi chestiuni, ceea ce accentuează violarea art. 6 par. 3 lit. d) din Convenţie. Asupra acestor aspecte, vom reţine faptul că în jurisprudenţa CEDO, obligatorie şi pentru organele de urmărire penală, s-a indicat faptul că în noţiunea de „martor" intră şi expertul, mai ales atunci când o acţiune publică este declanşată în urma raportului pe care acesta l-a redactat[2], pentru că într-o asemenea ipoteză expertul se apropie de poziţia unui „martor în acuzare". De altfel, jurisprudenţa convenţională mai recentă se pronunţă cu fermitate pentru sancţionarea acestor abuzuri[3]. O vor face oare şi instanţele penale naţionale?

[1] CEDO, hotărârea din 13 iulie 2006, Popov c. Rusia, par. 183 – 189; CEDO, hotărârea din 13 aprilie 2006, Vaturi c. Franţa, par. 56 – 58; CEDO, hotărârea din 9 iulie 2013, Sică c. România, par. 76.

[2] CEDO, hotărârea din 2 iunie 1986, Bőnisch c. Austria, par. 32; Comisia Europeană a Drepturilor Omului, hotărârea din 15 decembrie 1987, Aldrian c. Austria, p. 19.

[3] CEDO, hotărârea din 4 noiembrie 2008, Balisté-Lideikiené c. Lituania, par. 66 şi CEDO, hotărârea din 16 septembrie 2014, Fodor c. România, par. 34.

Materialul a fost publicat în Newsletter-ul Costaș, Negru & Asociații